

George Orwell (25 czerwca 1903 w Motihari w Bengalu - 21 stycznia 1950 w Londynie)

*Ten pisarz co wyrósł w Motihari
wśród pól Bengalu i kobiet w sari,
przed Wielkim Bratem
kręcącym światem
strzegł... niczym synalek Maty Hari.*

(ebs)

George Orwell, właściwie Eric Arthur Blair urodził się w Motihari w Bengalu, do Anglii wraz z rodzicami przyjechał jako czterolatek w 1907 roku. Pisarz i publicysta, uczestnik hiszpańskiej wojny domowej. Często uznawany za najlepszego kronikarza angielskiej kultury XX wieku.

Orwell pisał powieści i felietony; zajmował się także krytyką literacką. Za jego najbardziej znane dzieła uznawane są: futurystyczna, antyutopijna powieść "Rok 1984" i satyryczna opowieść będąca alegorią systemu totalitarnego, "Folwark zwierzęcy".

Wywarł istotny wpływ na współczesną kulturę. Przymiotnik "orwellowski" określa sytuacje, w których system zagraża wolności jednostki bądź całych społeczeństw, szczególnie w zakresie prywatności. Zwroty takie jak "Wielki Brat patrzy", czy "Wszystkie zwierzęta są równe, ale niektóre są równiejsze" są używane w potocznym języku. Powieść "Rok 1984" była także inspiracją dla stworzenia popularnego reality-show "Big Brother", emitowanego w kilkunastu krajach.

https://www.youtube.com/watch?v=_Db3-svhC4k

Pochodził z przeciętnej rodziny klasy średniej. Był synem Richarda Walmesley Blaira, urzędnika administracji brytyjskiej i Idy Mabel Blair (z d. Limouzin). Miał dwie siostry. Od 1911 r. uczęszczał do St. Cyprian's, prywatnej szkoły z internatem w Eastbourne. Stypendium (przyznane w 1917 r.) zapewniło mu miejsce w ekskluzywnej Eton College (którą opuścił w 1921).

W listopadzie 1922 r. wstąpił do Królewskiej Policji Imperialnej w Birmie. 1 stycznia 1928 r. porzucił służbę i nie powrócił z urlopu w Anglii. W latach 1928-1929 przebywał w Paryżu, gdzie opublikował swoje pierwsze artykuły. W 1932 r. przybrał literacki pseudonim George Orwell. W czerwcu 1936 r. ożenił się z Irlandką Eileen O'Shaughnessy.

Brał udział w wojnie domowej w Hiszpanii w latach 1936-1937, gdzie walczył na froncie po stronie republikańskiej w milicji robotniczej antystalinowskiej Robotniczej Partii Zjednoczenia Marksistowskiego (POUM). Po zdelegalizowaniu POUM oraz wybuchu w maju 1937 r. "wojny domowej w ramach wojny domowej" między anarchistami a stalinowcami, ukrywał się z żoną przed represjami. Był ścigany przez Gwardię Cywilną podczas nakazanej przez Moskwę (i kierowanej przez rezydenta NKWD Aleksandra Orłowa) akcji likwidacji POUM (w czerwcu 1937) i mordowania jej członków, łącznie z żołnierzami walczącymi na froncie.

20 maja 1937 r. został postrzelony przez snajpera w gardło. 20 czerwca przekroczył granicę francuską i wrócił do Anglii. Swoje wspomnienia z tego okresu zawarł w autobiograficznej książce "W hołdzie Katalonii", wydanej w Anglii jeszcze w czasie trwania hiszpańskiej wojny domowej (1938), która demaskowała zbrodniczą rolę sowieckich służb specjalnych NKWD i GRU w Hiszpanii oraz faktyczne działania stalinowców zwalczających rewolucję.

Wiódł życie trampa, był pomywaczem, nauczycielem, zbieraczem chmielu, żebrakiem, milicjantem, policjantem,

hodowcą drobiu i uprawiał warzywa, współpracował z wieloma periodykami i czasopismami, pracował w BBC i był korespondentem wojennym we Francji w 1945. W 1944 r. wraz z żoną adoptował urodzonego 14 maja Richarda Horatio, a po jej śmierci 29 marca 1945 powrócił do Anglii.

<https://www.youtube.com/watch?v=kvXU3vzHq8E>

Zmarł w Londynie 21 stycznia 1950 roku w wieku czterdziestu siedmiu lat na gruźlicę (której nabawił się w 1938) na kilka dni przed zamierzoną podróżą do sanatorium w Szwajcarii. Czas ostatnich trzech lat życia dzielił pomiędzy łóżkiem szpitalnym, tworzeniem "Roku 1984", wreszcie wyprawami ukochanym motocyklem Royal Enfield 350.

https://www.youtube.com/watch?v=52wis_sLT1I

Z powieści Orwella pochodzą takie powiedzenia, jak *"Wielki Brat patrzy"* (*"Big Brother is watching you"*) (*"Rok 1984"*) czy *"Wszystkie zwierzęta są równe, ale niektóre są równiejsze od innych"* (*"All animals are equal, but some animals are more equal than others"*) (*"Folwark zwierzęcy"*) oraz takie pojęcia, jak *"nowomowa"* (*"new-speak"*), *"policja myśli"* (*"thought police"*), *"dwójmyślenie"* (*"doublethink"*) i *"myślóbrodnia"* (*"thoughtcrime"*). Pisarz jest uznawany za proroka elektronicznej inwigilacji totalnej. (wg Wiki)

Chris Langham jako George Orwell:

<https://www.youtube.com/watch?v=EuVYvkdTYWc>

"Och, zmiany zachodzą w naszym umyśle. A potem zmienia się cały świat, ponieważ patrzy się nań inaczej." (*"Córka proboszcza"*, 1935)

"Nic bardziej nie przyczyniło się do skorumpowania oryginalnej idei socjalizmu, od przekonania, że Rosja jest socjalistycznym krajem i tego, że każdy czyn jej władców, jeśli nie naśladowany, to musi być przynajmniej usprawiedliwiony." (wstęp do ukraińskiego wydania *"Folwarku zwierzęcego"*, opubl. w: *The Collected Essays, Journalism, and Letters of George Orwell: As I please, 1943-1945 / 1968*)

strona George'a Orwella